

УДК 658.5

Нагірна Ю. – ст. гр. БМ-31

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА СТВОРЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Науковий керівник: асистент Малюта Л. Я.

Спеціалісти й менеджери з обліку витрат несуть велику відповідальність за вирішення завдань визначення виробничих витрат із метою усунення або скорочення видів діяльності, які не додають цінностей. Вони повинні забезпечити таку систему управління витратами, яка має точні облікові дані, що необхідні для управлінських цілей, для визначення показників ефективності, прийняття стратегічних рішень щодо ціноутворення, складу продукції, технологічних процесів і розроблення нових виробів.

Нині одним із найефективніших методів економічних досліджень у науці управління є системний підхід, який розглядає об'єкт вивчення як частку цілого, дає змогу краще уявити складні явища, а керівникам — зрозуміти організацію та ефективніше досягати цілей діяльності. Застосування системного підходу допомагає також глибше вивчити об'єкт, одержати повніше уявлення про нього, визначити причинно-наслідкові зв'язки між окремими частинами об'єкта. Головною ознакою системного підходу є динамічність, взаємодія і взаємозв'язок елементів, комплексність і цілісність. У цілому не методологія дослідження об'єктів як систем, а сама система — це сукупність окремих часток, кожна з яких має хоча б одну властивість, яка б забезпечила досягнення цілей системи. Головна властивість системи — взаємодія елементів (якщо її немає, система розпадається).

Основні властивості, що характеризують системи, можна поділити на такі групи:

- сутність і складність;
- зв'язок системи із зовнішнім середовищем;
- методологія визначення цілей;
- параметри функціонування й розвитку.

Властивості систем визначають умови вивчення їхньої структури та змісту для прийняття якісних управлінських рішень.

Система має два складники: зовнішнє оточення і внутрішню структуру.

Дослідження сутності управління починають із визначення його компонентів, взаємозв'язків між ними та зовнішнім середовищем, встановлення розбіжностей між управлінням щодо функціонування системи в заданих умовах і управлінням щодо її розвитку. Складність управління залежить насамперед від кількості змін у системі та її оточенні. Всі зміни мають певні закономірності або ж випадковий характер.

Зважаючи на те, яку роль відіграють витрати у розвитку підприємства і в забезпеченні інтересів його власників, вочевидь постає потреба ефективної системи управління витратами підприємства, що є процесом розроблення і прийняття управлінських рішень за всіма аспектами їхнього формування й розподілу на підприємстві.

Отже, система управління витратами підприємства має ґрунтуватися на найдосконаліших формах і методах контролю й управління витратами. Метою контролю є виявлення стану, а метою управління - забезпечення роботи, яка відповідає первісним планам. Іншими словами контроль - це показник, застосування якого сприяє організації роботи для досягнення поставлених цілей.